

když soudu bylo známo, že jedna ze smluvních stran (nemanželský otec) popírá ústně učiněný smír, takže tento je vůbec sporný. Není tu ani důvodu, aby byli účastníci nebo některý z nich odkázáni na pořad práva, a mylně se stěžovatel dovolává § 25 (2) nesp. zák., jenž se vztahuje jen na otázky předurčující pro rozhodnutí, k němuž je nesporný soudce příslušný (srov. rozh. čís. 13916 sb. n. s.).

Čís. 14427.

Nárok na náhradu podle § 14 (1) odp. řádu z roku 1931 není nárokem na náhradu škody a není zavinění podmínkou jeho uplatňování.

(Rozh. ze dne 6. června 1935, Rv I 464/33.)

Josef Š. zavázal se kupní smlouvou ze dne 3. srpna 1931 zaplatiti svým rodičům prodatelům Václavu a Marii Š-ovým za dům č. p. 716 v H. L. 80.000 Kč a kromě toho převzal na úhradu kupní ceny služebnost bytu a závazek zaopatřiti prodatele. Žalovaný převzal na domě vážnoucí dluh nymburské záložny ve výši 53.000 Kč a pro zbývajících 27.000 Kč (22.000) bylo vloženo současně s vlastnickým právem Josefa Š-y zástav. právo pro Václava a Marii Š-ovy, kteréžto právo zástavní bylo na základě kvitance ze dne 17. srpna 1931 vymazáno. Dluh 27.000 Kč zaplatil Josef Š. prodatelům pouze částkou 5.000 Kč. Dne 14. května 1932 zcizil Josef Š. koupený dům manželům Františku a Anně M-ovým. Václav a Marie Š. byli již jako vlastníci domu dlužní žalobci 1820 Kč. Žalobce tvrdě, že zcizení domu stalo se v úmyslu jej zkrátiti a že tento úmysl byl kupitelům znám, domáhá se žalobou na Josefu Š-ovi, Františku a Anně M-ovým, by uznáno bylo na bezúčinnost trhov. smluv a na přípustnost exekuce na zcizený dům pro jeho pohledávku, případně na náhradu ve výši jeho vykonatelné pohledávky. První soud vyhověl žalobnímu žádání a odsoudil žalovaného Josefa Š-u k zaplacení náhrady 1820 Kč, jinak žalobu zamítl. Odvolací soud žalobu zamítl vůbec. Důvody: Nap. rozsudkem vyhověno bylo žalobě z důvodu náhrady škody ve smyslu žalob. žádání, aby in eventum uložena byla žalovanému Josefu Š-ovi náhrada zažalovaného obnosu. Musí býti proto zavinění ve smyslu § 1296 a násl. obč. zák. dostatečně prokázáno. Procesní soud uznal, že prodej domu dle smlouvy kupní ze dne 3. srpna 1931 resp. 14. května 1932 jest odporovatelný, neboť Václav Š-a zbavil se tím způsobem jediného svého majetku a žalov. Josef Š. musel věděti, že věřitelé Václava Š-y budou poškozeni. Po stránce právní vyžaduje se, aby žalovaný dokázal, že tu nebylo zkracovacího úmyslu dlužníkovy, nebo jestliže úmysl ten zde byl, že žalovanému ani znám nebyl ani při náležité opatrnosti mu znám býti nemusil. Dalším předpokladem jest, aby odporovatelným jednáním nastalo zkrácení věřitelů, což jest nutné i v případě § 2 čís. 3 odp. édku. Pro jeho posouzení jest rozhodnou doba, kdy se odporuje, a jde o poškození tehdy, skýtá-li odpor proti právnímu jednání věřiteli možnost zásahu na dlužníkovu jmění s nadějí na uspokojení (sb. n. s. čís. 5185, 8280). Otázka zkrácení jest rovněž otázkou právní (sb. n. s. čís. 4546). Po stránce právního posouzení od-

chýlil se však odvolací soud od názoru soudu procesního, pokud tento soud odporovatelnost jednání předpokládal. Žalovaný vyplatil Václavu Š-ovi hotově obnos 5.000 Kč a i za předpokladu, že by žalovaný o zažalovaných obnosech jako dlužích Václava Š-y věděl, mohl právem míti za to, že z tohoto složeného obnosu 5.000 Kč mohou býti zapraveny a že i zapraveny budou. Také zaknihovaných 22.000 Kč na prodané nemovitosti ve prospěch Václava a Marie Š-ových poskytovalo žalobci dostatečného krytí jeho vykonatelných pohledávek. Nelze proto tvrditi, že žalovaný kupuje předmětný dům, by při náležité opatrnosti zkracovací úmysl prodávajícího Václava Š-y poznati musil. Pokud pak jde o další zcizení domu manželům M-ovým, tedy o smlouvu ze dne 14. května 1932, bylo uvážiti, zda žalovaný měl úmysl tímto jednáním zkrátiti věřitele Václava Š-y, neboť svých vlastních věřitelů, pokud se jedná o žalobce, neměl. Úmysl dlužníkův věřitele poškoditi spočívá ovšem již ve vědomí škodlivého výsledku pro věřitele, nebo jeho možnosti v důsledku právního jednání, které bylo předsevzato a nevyžaduje se při tom ani, aby úmysl byl přímo veden na zkrácení věřitelů, stačí i úmysl nepřímý, t. j., že dlužník zamýšlel právním jednáním něco zcela jiného, avšak při tom musil nahlížeti, že tím své věřitele poškodí (sb. n. s. čís. 5145). Hledíc k předchozím vývodům, nelze ani v tomto odporovatelnost jednání předpokládati, zvláště když věřitelé a tedy žalobce měl možnost svoji pohledávku zajistiti nebo dobyti vzhledem ke vtělenému právu zástavnímu a když žalovaný při smlouvě kupní ze dne 14. května 1932 jako dlužník žalobcův v úvahu vůbec nepřichází. Smlouvy ze dne 3. srpna 1931 a 14. května 1932 netvoří tudíž jednání odporovatelné oproti žalovanému Josefu Š-ovi. Po stránce právní nebyla tedy věc napadeným rozsudkem posouzena správně. Že v době, kdy žalobce jednání odporoval, neposkytoval odpor proti právnímu jednání již možnosti zásahu na jmění žalovaného, zejména na předmětný dům a to vzhledem ke změně knižnímu stavu, vyslovil procesní soud tím, že žalobní žádost proti manželům M-ovým zamítl vůbec a proti žalovanému Josefu Š-ovi zamítl pravoplatně žalobní žádost, pokud spočívala na právním důvodu odporovatelnosti. Není-li pak právní jednání odporovatelným podle § 2 čís. 2, 3 odp. řádu, nelze ani mluvit o zavinění žalovaného, tedy o tom, že by svým jednáním způsobil žalobci škodu ve smyslu §§ 1295 a násl. obč. zák.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a uložil mu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Po stránce právní (čís. 4 § 503 c. ř. s.) posoudil odvolací soud věc nesprávně. Nárok na náhradu podle § 14/1 odpůrčího řádu z r. 1931 není nárokem na náhradu škody, nýbrž jest nárokem odpůrčím. To plyne jasně již z nadpisu § 14 odp. ř., který zní: »Obsah odpůrčího nároku«. Pouze předmět plnění původního (§ 13, § 14 odst. 1 věta první odp. ř.) mění se pro nemožnost v plnění náhrady a toliko rozsah tohoto nároku náhradního posuzuje se podle obecných ustanovení (§§ 1323 a 335 obč. zák.). Zavinění žalovaného Josefa Š. ve smyslu §§ 1295 a násl. obč. zák. není tedy podmínkou žalobního nároku. Otázky, zda dlužník měl zkra-

covací úmysl a zda tento úmysl byl druhé straně znám, jsou skutkovým zjištěním; otázky, zda byl věřitel právním jednáním, jemuž se odporuje, zkrácen a zda druhé straně musil anebo nemusil býti znám onen zkracovací úmysl dlužníkův, jsou otázkami právního posouzení (rozh. čís. 9813, 10691 a 10865 sb. n. s.). Poněvadž odvolací soud neprovedl důkazy a neopakoval ani nedoplnil důkazy již provedené, nesměl řešiti věc na základě předpokladů, jež ve zjištěních procesního soudu nemají opory. Mimo to měl se vypořádati také s tvrzením strany žalující, že dům měl cenu vyšší, než za kterou byl prodán žalovanému Josefu Š., a uvážiti, zda snad nejde o mrhání majetkem po rozumu § 3 odp. ř. Bylo proto dovolání vyhověti (§§ 496 čís. 3 a 513 c. ř. s.).

Čís. 14428.

Přípustnost exekuce vnucenou správou užívacího práva povinného na mlýně.

(Rozh. ze dne 6. června 1935, R II 260/35.)

P r v ý s o u d zrušil k návrhu povinné Aloisie H-ové exekuci vnucenou správou práva užívání a požívání na mlýně. **D ů v o d y:** Při řemeslných živnostech exekuce vnucenou správou nemá místa, provozuje-li živnost majitel její sám, nebo nejvýše se čtyřmi pomocnými dělníky (§ 341 odst. 1 ex. ř.). V tomto případě jde o živnost mlynářskou, tedy o živnost řemeslnou, která se provozuje podle tvrzení obecního úřadu v B. se dvěma dělníky. Exekuce vnucenou správou a propachtováním byla tedy jako nepřipustná zrušena. **R e k u r s n í s o u d**, změniv usnesení prvního soudu, návrhu na zrušení exekuce nevyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Jde o exekuci na užívací a požívací právo Aloisie H. na mlýně vl. čís. 107 v B. Exekuce na práva je přípustna podle §§ 331 a násl. ex. ř. Soud první stolice zrušil na návrh povinné strany exekuci tu neprávem směřuje exekuci na právo užívací a požívací s exekucí na mlynářskou živnost, provozovanou na mlýně, k němuž povinné straně patří požívací právo. Vnucená správa živnosti mlynářské je sice podle § 341 ex. řádu nepřipustná, poněvadž jde o řemeslnou živnost, provozovanou s méně než čtyřmi pomocníky, avšak exekuce na užívací a požívací právo Aloisie H. je přípustná, ovšem bude musiti exekuční soud toho dbáti, aby při zpeněžení tohoto práva neporušil předpisu § 341 ex. řádu a aby nezasáhl svými opatřeními živnost mlynářskou jako takovou.

Čís. 14429.

Dlužníkovu neschopnost plnění splatné závazky podle §§ 1 a 69 konk. ř. jest posouditi podle všech skutečností a jest na ni usouditi, jestliže nemá dlužník platebních prostředků a nejde jen o přechodný nedostatek těchto prostředků.

(Rozh. ze dne 6. června 1935, R IV 181/35; důvody viz Úr. sb. čís. 2126.)